

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ
ХӨГЖЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2019 оны 08 сарын 13 өдөр

Дугаар 4/91

Улаанбаатар хот

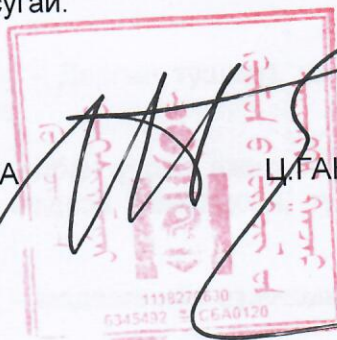
Журам батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх заалт, Засгийн газрын 2011 оны 311 тоот тогтоолын нэгдүгээр хавсралт “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын 1 дүгээр зүйлийн 1.5 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газрын “Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах тухай” журмыг хавсралтаар баталсугай.
2. Батлагдсан журмыг үйл ажиллагаандаа чанд мөрдөж ажиллахыг мэдээлэл, технологийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн болон хэвлэл мэдээлэл хариуцсан мэргэжилтэн нарт үүрэг болгосугай.
3. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Тамгын газрын дарга /Б.Хурцэцэг/-т даалгасугай.

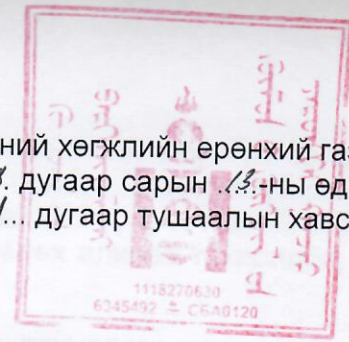
ДАРГА

Ц.ГАНЧИМЭГ

00000389

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газрын
даргын 2019 оны 08 дугаар сарын 13-ны өдрийн
А/91... дугаар тушаалын хавсралт

МЭДЭЭЛЛИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь Байгууллагын мэдээллийн аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бий болгох, мэдээллийн сүлжээ, системийн найдвартай ажиллагаа, мэдээллийн сангийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангах, гаднаас болон дотоодоос учирч болох халдлага, аюул заналаас урьдчилан сэргийлэх, хор хохирол эрсдэл учирсан гэж үзвэл урьдчилан бэлтгэсэн заавар, журмын дагуу нэн даруй засаж, сэргээх, хариу арга хэмжээ авахад оршино.

1.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газрын нийт ажилтан албан хаагчид болон мэдээлэл технологийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ энэхүү журмыг мөрдлөг болгон ажиллана.

Хоёр. Нэр томьёо

2.1. Мэдээлэл - гэдэг нь эзэмшиж, хадгалж байгаа төхөөрөмжөөс үл хамааран боломжит бүх л хэлбэрээр оршин байгаа уншиж ойлгож болох бүх төрлийн баримт бичиг, мэдээ, мэдээлэл, биет зүйлсийг;

2.2. Нийтэд хүртээмжтэй мэдээлэл - гэж хуулиар болон энэхүү журмаар нууц мэдээлэл гэж үзээгүй, эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрлийн дагуу олон нийтэд тараагдсан, задруулбал байгууллагад болон бусад этгээдэд илтэд хохирол учруулахааргүй мэдээллийг;

2.3. Хадгалагдах мэдээлэл – Даргын тушаал, шийдвэр, мэдээлэл судалгаа, санхүүгийн мэдээлэл, тайлан мэдээ;

2.4. Мэдээлэл эзэмшигч - албан үүрэг, ажил мэргэжлийн үйл ажиллагааны хүрээнд аливаа мэдээллийг олж мэдсэн, танилцсан, тухайн мэдээллийг эзэмшиж байгаа ажилтныг;

2.5. Мэдээлэл хариуцагч - мэдээллийг эзэмшиж байгаа ажилтны удирдах дээд албан тушаалтныг ойлгоно.

2.6. Мэдээллийн аюулгүй байдал - мэдээлэл, мэдээлэл боловсруулах хэрэгсэл, холбогдох дэд бүтцийн нууцлал, бүрэн бүтэн байдал, хүртээмжтэй байдал, тасралтгүй ажиллагаа, найдвартай байдлыг тодорхойлох, бий болгох, хадгалж байхтай холбоотой бүх асуудлууд;

2.7. Аюул занал - гэж систем болон байгууллагад хор учруулж болох мэдээллийн аюулгүй байдлыг ямар нэг байдлаар зөрчиж болох боломж, үйлдэл, үйл явдлыг;

2.8. Өмч хөрөнгө - гэж байгууллагад ямар нэг ач холбогдолтой аливаа биет болон биет бус юмс, эд зүйл. МХТ- ийн талаас нь авч үзвэл мэдээлэл, түүнтэй холбоотой аливаа юмс, эд зүйл;

2.9. Нөөц – тухайн ажилтны компьютерийн локал “Д” диск

2.10. Мэдээллийн аюулгүй байдлын учрал - мэдээллийн аюулгүй байдлын төрчил гарсан, аюулгүй байдлын арга хэмжээ үр дүнгүй болсон, ажиллахгүй байгаа, эсхүл аюулгүй байдалтай холбоотой ямар нэг нөхцөл байдал үүссэн гэдгийг илтгэж буй систем, үйлчилгээ, сүлжээний хэвийн байдалд нөлөөлөх аливаа тохиолдол, үйл явдал;

2.11. Зохицуулагч - байгууллагын мэдээллийн технологи хариуцсан эрх, үүрэг бүхий мэргэжилтэн, админыг;

2.12. Хэрэглэгч - байгууллагын мэдээллийн системтэй харьцдаг бүхий л шатны ажилтан, албан хаагчдыг;

Дөрөв. Мэдээлэл

4.1. Мэдээллийн өмч хөрөнгийн ангилал

4.1.1. Биет мэдээллийн хөрөнгө гэдэг нь судалгааны материалууд, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсөл хөтөлбөрүүд, бүртгэлийн мэдээллүүд, сургалтын материал, тараах хуудсууд, гарын авлага, хяналт шалгалтын тайлан, хэвлэмэл зургууд зэрэг бүх төрлийн хэвлэмэл мэдээллийг;

4.1.2. Цахим мэдээллийн хөрөнгө гэдэг нь биет мэдээллийн, цахим хэлбэрүүд, өгөгдлийн сангийн өгөгдлүүд болон бусад төрлийн цахим мэдээллийг;

4.1.3. Програм хангамжийн хөрөнгө гэдэг нь зөвшөөрөлтэй хэрэглээний, мэргэжлийн болон системийн програм хангамж, өөрсдийн боловсруулсан болон тусгай захиалгаар хийлгэсэн програм хангамжууд, системүүд

4.1.4. Техник хангамжийн хөрөнгө гэдэг нь сервер, компьютерын ба харилцаа холбооны төхөөрөмжүүд (процессор, дэлгэц, зөөврийн компьютер, телефон, факсын аппарат), зөөврийн төхөөрөмжүүд (зөөврийн хард, флаш, диск, хуурцаг), сүлжээний тоног төхөөрөмжүүд (рутер, свич, салаалагч, сүлжээний утас, толгой) зэрэг бүх төрлийн мэдээлэл боловсруулах, дамжуулах, хадгалах хэрэгслүүдийг;

4.2 Мэдээлэл хадгалалт

4.2.1. Хэрэглэгч нь тухайн ажлын байртай холбогдох баримт бичгийг төрөлжүүлж өөрийн компьютерийн нөөцөд хадгална. Шаардлагатай бол зохицуулагчид өгч хадгалуулна.

4.2.2 Хэрэглэгч нь албан хэрэгцээний файлаа хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу нэр төрлөөр нь ангилж хавтас үүсгэн хадгална. Шаардлагатай бол дэд хавтас үүсгэн хадгалж, хэрэглэж хэвшинэ.

4.2.3. Файлд нэр өгөхдөө "Монгол крилл цагаан толгойн үсгүүдийг MNS5217:2003 стандартыг мөрдлөг болгоно.

4.2.4. Хадгалагдах мэдээллийг зохицуулагч жилийн эцэст архивлана.

4.3. Мэдээллийн хамгаалалт

4.3.1. Байгууллагын мэдээлэл гаргадаг, хүлээн авдаг, боловсруулдаг, дамжуулдаг, хадгалдаг албан хаагч бүр мэдээллийг хамгаалах үүрэг хүлээнэ.

4.3.2. Байгууллагын ажилтан, албан хаагчид өөрийн компьютер дээр шууд харьяалах албан тушаалтны зөвшөөрөлгүйгээр гадны этгээдийг ажиллуулахыг хориглоно.

4.3.3. Байгууллагын ажилтан бүр өөрийн компьютер дээрээ нэвтрэх нууц үгийг нээж, нууц үгийг мэдээлэл технологийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнд мэдээллэх ба шинэчилсэн тохиолдолд бүртгүүлж байна.

4.3.4. Байгууллагын системийн хэрэглэгчид нууц үгээ хамгаалах үүрэгтэй бөгөөд, бусдад дамжуулахыг хориглоно.

4.3.5. Нууц үгийг тодорхой хугацаанд буюу хагас жилд заавал нэг удаа

сольдог байна.

4.3.6. Нууц үг илэрсэн гэж үзвэл даруй солих шаардлагатай. Ингэхдээ хуучин нууц үгийг дахин хэрэглэхээс зайлсхийж, хуучин тэмдэгтүүдийн ихэнхийг солино.

4.4. Хортой кодоос хамгаалах

4.4.1. Байгууллагын хэрэгцээнд хэрэглэгдэж байгаа компьютер, мэдээлэл хадгалагч болон тээгч зөөврийн хэрэгслүүдэд зөвшөөрөгдсөн хортой кодын эсрэг програм хангамжийг ашиглана.

4.4.2. Хортой кодын эсрэг програмын шинэчлэлтийг тогтмол жил бүр хийнэ.

4.4.3. Тодорхой хугацаанд системийн хортой кодын эсрэг програмыг уншуулж, илэрсэн тохиолдолд арилгах арга хэмжээг авна.

4.4.4. Гаднаас мэдээлэл системд оруулах бол сүлжээнд холбогдоогүй компьютерт эхэлж хортой кодын шинжилгээг заавал хийсний дараа системд нэвтрүүлнэ.

4.5. Нууцыг хадгалах баталгаа

4.5.1. Нууц мэдээлэл гэж хуулинд заагдсан болон тухайн байгууллагын нууцад тусгагдсан мэдээллүүд хамаарна.

4.5.2. Нууцад тусгагдсан мэдээлэлтэй танилцах эрх бүхий албан тушаалтан болон тухайн нууцтай холбогдох албан тушаалтан, ажилтан, албан хаагчид "Нууцыг хадгалах баталгаа"-г бөглөнө.

4.5.3. "НУУЦ ХАДГАЛАХ БАТАЛГАА"-ний загварыг Маягт №1-ээр батална.

Тав. Тоног төхөөрөмж

5.1 Байгууллагын компьютер, техник хэрэгслийг заавал гэрчилгээжүүлсэн байна. Гэрчилгээг байгууллагын зохицуулагч хөтлөх бөгөөд засвар үйлчилгээ хийсэн шинэ програм хангамж суулгасан тохиолдолд зохицуулагч болон тухайн компьютер техник хэрэгслийг эзэмшигч хоёул гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

5.2. Компьютерт програм хангамж, техник хангамжийг суурилуулах:

а/ Програм болон техник хангамжийн суурилуулалт түүний шинэчлэл, тохиргоог зөвхөн зохицуулагч хийнэ.

б/ Ажилтны компьютерийг форматлан үйлдлийн системийг дахин суулгах тохиолдолд хэрэгцээт файлуудыг өөр дискэнд хуулж, үйлдлийн системийг суулгаж тохируулга хийсний дараа файлын вирусийг шалган, арилгаад буцааж хуулна.

в/ Систем суулгах, өөрчлөлт оруулах бүрд гэрчилгээнд тэмдэглэл хийн эзэмшигч, зохицуулагч хоёул гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

5.3 Сүлжээний кабел

а/ Байгууллагын сүлжээний байнгын ажиллагааг мэдээллийн технологийн ажилтан шалгаж, хариуцна.

5.4 Хэвлэх, олшруулах төхөөрөмжийг ашиглах

а/ Олшруулагчаар хийгдсэн ажлыг тэмдэглэж гүйцэтгэлийг дүгнэдэг байх;

5.5 Зөөврийн хадгалах төхөөрөмжийг ашиглах

а/ Зөөврийн хадгалах төхөөрөмж дээрх мэдээллийг ашиглаж дууссаны дараа мэдээллийг арилгах

в/ Гаднаас зөөврийн хадгалах төхөөрөмж системд оруулах бол заавал хортой кодын эсрэг програм уншуулах

с/ Албан хэрэгт үүссэн албан хаагчдын компьютерийн локал Д дискт байгаа мэдээллийг жилийн эцэст зөөврийн төхөөрөмжинд хуулж байна.

Зургаа. Эрх, үүрэг

6.1. Системийн зохицуулагчийн эрх

6.1.1. Ажил үүргийн хуваарийн дагуу мэдээллийн аюулгүй байдлыг шалгах, эмзэг байдлыг бууруулах зорилгоор мэдээллийн систем, ажилтнуудын компьютерт нэвтрэх;

6.1.2. Мэдээллийн аюулгүй байдлын шаардлага зөрчиж буй хэрэглэгчийн мэдээллийн санд нэвтрэх эрхийг удирдах, тэдгээрийн ажиллагааг хэсэгчлэн болон бүрэн зогсоох;

6.1.3. Аюулгүй байдлын шаардлагыг зөрчигчдөд хариуцлага тооцох талаар байгууллагын удирдлагад санал оруулах;

6.1.4. Байгууллагад ашиглагдах мэдээллийн систем, техник технологи худалдан авах болон шинээр нэвтрүүлэх үйл явцад хяналт тавих;

6.1.5. Эрсдэлийн үнэлгээг жил тутам хийж мэдээллийн аюулгүй байдлын эмзэг байдлыг тодорхойлох, хамгаалалтын түвшинг тогтоох, хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлэх;

6.1.6. Мэдээллийн систем, сангийн бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавих, мэдээллийн сангийн нөөц хувийг хувилж хадгалах нөхцөлийг хангах;

6.1.7. Байгууллагын компьютерын систем, серверт нэмэлт өөрчлөлт, шинэчлэлт, техникийн үйлчилгээг хийхэд гадны байгууллага, мэргэжилтнийг зайлшгүй ажиллуулах тохиолдолд тухайн ажлыг гүйцэтгэх байгууллагыг сонгох үйл явцад оролцох бөгөөд ажил гүйцэтгэх явц, гүйцэтгэлд нь хяналт тавих.

6.2 Системийн зохицуулагчийн үүрэг

6.2.1. Мэдээллийн системийг байгуулах, турших, ашиглах, засвар үйлчилгээг хийх, хэвийн үйл ажиллагааг хангах;

6.2.2. Мэдээллийн сан, програм хангамж, компьютерыг хортой кодоос хамгаалах;

6.2.3. Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн сургалт, сурталчилгааг байгууллагад зохион байгуулах;

6.2.4. Байгууллагын сүлжээ, системд нэвтэрсэн халдлагыг таслан зогсоож хариу үйлдэл хийх, хурдан хугацаанд системийг сэргээх арга хэмжээ авах;

6.2.5. Мэдээллийн системд ашиглах техник хэрэгсэл, програм хангамжийн гарал үүслийг бүртгэх, шаардлагатай тохиолдолд техникийн үзлэг хийх;

6.2.6. Хамгаалагдсан мэдээлэлд зөвшөөрөлгүй хандах оролдлогыг тухайн цагт нь илрүүлэх, таслан зогсоох зорилготой аюулгүй байдлын хяналтыг тасралтгүй зохион байгуулах;

6.2.7. Байгууллагын компьютерууд, дагалдах тоног төхөөрөмж, хэрэгслүүдийн ажиллагаа, шинэ тоног төхөөрөмжийн суурилуулалтыг хариуцах;

6.2.8. Компьютер, техник хэрэгслүүдийн битүүмжлэлийг хариуцаж, хяналт тавьж ажиллах;

6.2.9. Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах шаардлагад нийцүүлэн мэдээллийг хамгаалах системийг бий болгох, түүний ажлын горимыг боловсруулах;

6.2.10. Мэдээллийн аюулын байдлыг хангахад шаардагдах мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад байнга хамрагдаж байх.

6.3 Хэрэглэгчийн үүрэг, хариуцлага

6.3.1 Мэдээллийн аюулгүй байдлын холбоотой учрал гарсан тохиолдолд системийн зохицуулагчид тухай бүрд нь мэдэгдэнэ;

6.3.2 Систем болон үйлчилгээнд ажиглагдсан, байж болох сул талд анхаарлаа хандуулах, түүний тухай мэдээлэх;

6.3.3 Компьютерын нэр, сүлжээний нэрийг солихгүй байх. Шаардлага гарсан тохиолдолд системийн зохицуулагчид мэдэгдэн зохих үйлчилгээг хийлгэх;

6.3.4 Ажлын өрөө болон хонгилд ил болон далд угсрагдсан сүлжээний утсууд гэмтсэн, орооцолдсон, далд монтажаас утас ил гарсан тохиолдолд байгууллагын холбогдох нэгж, мэргэжилтэнд мэдэгдэх;

6.3.5 Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах талаар өгсөн системийн зохицуулагчийн шаардлагыг биелүүлэх;

6.3.6 Өөрийн компьютерт түр холбосон гадны төхөөрөмжийг сүлжээнд нээж өгөхгүй байх. Хэрэв сүлжээнд нээж ажиллуулж байгаад салгасан бол сүлжээнээс хассан байх шаардлагатай;

6.3.7 Хэрэглэгч ажлаас гарах, орлох, эсхүл ажил хүлээлцэх зэрэгт цаасан материал болон цахим материалыг хамтад нь хүлээлцэх ёстой.

Долоо. Хориглох зүйл

7.1. Хариуцаж буй компьютер техник хэрэгсэлд засвар, үйлчилгээг зөвшөөрөлгүй гадны хүнээр хийлгэх;

7.2. Ажлын өрөө солих, байрлалаа шилжүүлэх тохиолдолд дур мэдэн сүлжээний утсаа солих. Өөрийн компьютерт тохируулсан сүлжээний тохиргоог дур мэдэн өөрчлөх;

7.3. Мэдээлэл хадгалсан мэдээлэл хадгалах, тээх хэрэгслийг буруу хадгалах, гэмтээх, хаяж үрэгдүүлэх;

7.4. Сүлжээнд холбогдсон бусад компьютер доторх дундын хавтас дахь материалыг устгах;

7.5. Системийн зохицуулагч нь ажил үүргийн дагуу олгосон эрхээ буруугаар ашиглах;

7.6. Yahoo mail хаягаар албаны файл зөөхийг хориглоно.

Найм. Хариуцлага

8.1. Ажилтны анхаарал болгоомжгүй үйлдлээс болж мэдээллийн системийн сүлжээний мэдээллийн сангийн аюулгүй байдал алдагдах, мэдээллийн аюулгүй байдлын бодлого, журам зөрчигдөж, байгууллагын үйл ажиллагаанд хохирол учруулсан ба эмзэг байдал үүсгэсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол Хөдөлмөрийн хуулийн 131-р зүйл болон байгууллагын "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-д заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

НУУЦ ХАДГАЛАХ БАТАЛГАА

Газар, алба: Тамгын газар

Албан тушаал: Мэдээлэл, технологийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

Овог: Далайхүү

Нэр: Нандин-эрдэнэ

Би өөрийн албан үүргээ гүйцэтгэх явцад олж мэдсэн, хадгалж байсан, үйл ажиллагаандаа ашиглаж байсан Байгууллагын нууцад хамаарах зүйлсийг цаашид задруулахгүй байх үүргийг хүлээн зөвшөөрч байна.

Байгууллагын нууцыг задруулсан тохиолдолд Монгол Улсын мэдээллийн аюулгүй байдлын тухай хууль болон Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах журам, Дотоод журмын дагуу хариуцлага хүлээхэд бэлэн байна гэдгээ энэхүү баталгаагаар хүлээн зөвшөөрч байна.

БАТАЛГАА ГАРГАСАН:

Он/сар/өдөр:

(Ажилтны нэр)

.....
(Гарын үсэг)